ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 21.11.2024
COM(2024) 542 final

2024/0300 (NLE)

Πρόταση

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης 2009/1008/ΕΕ με την οποία επιτρέπεται στη Δημοκρατία της Λετονίας να παρατείνει την εφαρμογή μέτρου παρέκκλισης από το άρθρο 193 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Σύμφωνα με το άρθρο 395 παράγραφος 1 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (στο εξής: οδηγία ΦΠΑ[1]), το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα έπειτα από πρόταση της Επιτροπής, μπορεί να επιτρέπει σε κάθε κράτος μέλος να θεσπίζει ειδικά μέτρα παρέκκλισης από τις διατάξεις της εν λόγω οδηγίας, για λόγους απλούστευσης των διαδικασιών επιβολής του ΦΠΑ ή πρόληψης ορισμένων τύπων φοροδιαφυγής ή φοροαποφυγής.

Με επιστολή που απεστάλη στις 29 Απριλίου 2024 και πρωτοκολλήθηκε από την Επιτροπή στις 2 Μαΐου 2024, η Δημοκρατία της Λετονίας (στο εξής: Λετονία) ζήτησε την άδεια να συνεχίσει να εφαρμόζει μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 193 της οδηγίας ΦΠΑ, το οποίο ορίζει τον υπόχρεο καταβολής του ΦΠΑ. Με την ίδια επιστολή, η Λετονία απέστειλε έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του εν λόγω μέτρου.

Με επιστολή της 4ης Ιουλίου 2024, η Επιτροπή ζήτησε συμπληρωματικές πληροφορίες και η Λετονία απάντησε στο αίτημα με επιστολή που πρωτοκολλήθηκε από την Επιτροπή στις 12 Αυγούστου 2024.

Σύμφωνα με το άρθρο 395 παράγραφος 2 της οδηγίας ΦΠΑ, η Επιτροπή ενημέρωσε τα άλλα κράτη μέλη με επιστολές τής 3ης Σεπτεμβρίου 2024 και την Ιταλία με επιστολή τής 4ης Σεπτεμβρίου 2024 σχετικά με το αίτημα που υπέβαλε η Λετονία. Με επιστολή της 5ης Σεπτεμβρίου 2024, η Επιτροπή γνωστοποίησε στη Λετονία ότι διέθετε όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για την εξέταση του αιτήματος.

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

- **Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης**

Κατά γενικό κανόνα, το άρθρο 193 της οδηγίας ΦΠΑ ορίζει ότι ο υποκείμενος στον φόρο, ο οποίος πραγματοποιεί παράδοση αγαθών ή παροχή υπηρεσιών, κανονικά υποχρεούται να καταβάλλει ΦΠΑ.

Σύμφωνα με το άρθρο 395 της οδηγίας ΦΠΑ, τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν μέτρα παρέκκλισης από τις διατάξεις της οδηγίας ΦΠΑ για λόγους απλούστευσης των διαδικασιών επιβολής του ΦΠΑ ή πρόληψης ορισμένων τύπων φοροδιαφυγής ή φοροαποφυγής, εφόσον έχουν λάβει έγκριση από το Συμβούλιο.

Στις 29 Απριλίου 2024 η Λετονία ζήτησε να συνεχίσει να εφαρμόζει τον μηχανισμό αντιστροφής της επιβάρυνσης στις συναλλαγές στον κλάδο της ξυλείας, ο οποίος έχει ως συνέπεια να καθίσταται υπόχρεο για την καταβολή του ΦΠΑ το πρόσωπο στο οποίο παραδίδονται τα εν λόγω αγαθά ή παρέχονται οι εν λόγω υπηρεσίες.

Το μέτρο παρέκκλισης για τη Λετονία είχε εγκριθεί αρχικά με την απόφαση 2006/42/ΕΚ του Συμβουλίου[2] έως την 31η Δεκεμβρίου 2009 και με την εκτελεστική απόφαση 2009/1008/ΕΕ του Συμβουλίου[3] έως την 31η Δεκεμβρίου 2012. Η άδεια εφαρμογής της παρέκκλισης παρατάθηκε εν συνεχεία με την εκτελεστική απόφαση 2013/55/ΕΕ του Συμβουλίου[4] έως την

---

1 ΕΕ L 347 της 11.12.2006, σ. 1.
2 ΕΕ L 25 της 28.1.2006, σ. 31.
3 ΕΕ L 347 της 24.12.2009, σ. 30.
4 ΕΕ L 22 της 25.1.2013, σ. 16.

31η Δεκεμβρίου 2015, με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2015/2396 του Συμβουλίου[5] έως την 31η Δεκεμβρίου 2018, με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2018/2006 του Συμβουλίου[6] έως την 31η Δεκεμβρίου 2021 και με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/81 του Συμβουλίου[7] έως την 31η Δεκεμβρίου 2024.

Σύμφωνα με τη Λετονία, η αγορά ξυλείας, η οποία αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους κλάδους της οικονομίας της, είναι ιδιαίτερα ευαίσθητη στην απάτη στον τομέα του ΦΠΑ, διότι χαρακτηρίζεται από μεγάλο αριθμό μικρών τοπικών επιχειρήσεων και μεμονωμένων προμηθευτών, και διότι είναι πολύ δύσκολο να ιχνηλατηθεί η διακίνηση των υλικών και οι συναφείς συναλλαγές. Οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον κλάδο ενδέχεται να μην υποχρεούνται να εκπληρώσουν υποχρεώσεις καταγραφής, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει σε αδήλωτες συναλλαγές ξυλείας. Ως εκ τούτου, υφίσταται σημαντικός κίνδυνος αποφυγής της καταβολής του ΦΠΑ από ορισμένες επιχειρήσεις. Ως αποτέλεσμα της φύσης της αγοράς και των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων προέκυψε απάτη στον τομέα του ΦΠΑ, ο έλεγχος της οποίας από τις φορολογικές αρχές της Λετονίας απεδείχθη δύσκολος. Για την καταπολέμηση αυτής της καταχρηστικής πρακτικής, οι αρχές της Λετονίας θέσπισαν τον μηχανισμό αντιστροφής της επιβάρυνσης για τις συναλλαγές στον κλάδο της ξυλείας, ο οποίος έχει αποδειχθεί πολύ αποτελεσματικός και έχει ελαττώσει σημαντικά την απάτη στον τομέα του ΦΠΑ στον συγκεκριμένο κλάδο.

Επιπλέον, σύμφωνα με τη Λετονία, το ειδικό αυτό μέτρο δεν έχει αρνητική επίπτωση στο συνολικό ποσό των εσόδων ΦΠΑ που εισπράττονται στο τελικό στάδιο της κατανάλωσης και, συνεπώς, δεν επηρεάζει αρνητικά τους ενωσιακούς ίδιους πόρους ΦΠΑ.

Οι παρεκκλίσεις χορηγούνται κατά κανόνα για περιορισμένο χρονικό διάστημα, ούτως ώστε να παρέχεται η δυνατότητα αξιολόγησης του κατά πόσον το ειδικό μέτρο είναι κατάλληλο και αποτελεσματικό, και προκειμένου να παρέχεται στα κράτη μέλη χρόνος για να θεσπίζουν άλλα συμβατικά μέτρα σε εθνικό επίπεδο για την παρακολούθηση της διακίνησης των υλικών, της καταβολής του ΦΠΑ και της συμμόρφωσης των υποκειμένων στον φόρο, τα οποία θα αντιμετωπίσουν το εκάστοτε πρόβλημα μέχρι τη λήξη του μέτρου παρέκκλισης, καθιστώντας, συνεπώς, περιττή την παράταση της παρέκκλισης. Παρέκκλιση που επιτρέπει τη χρήση του μηχανισμού αντιστροφής της επιβάρυνσης χορηγείται μόνο κατ' εξαίρεση για συγκεκριμένους τομείς απάτης και αποτελεί έσχατο μέσο.

Η Λετονία ζήτησε την παράταση του μέτρου έως την 31η Δεκεμβρίου 2027. Η Λετονία έχει δεσμευτεί να εφαρμόσει διάφορα μέτρα για την αντιμετώπιση της απάτης στον τομέα του ΦΠΑ για τον συγκεκριμένο κλάδο. Υπάρχει σχέδιο να επιβληθεί υποχρέωση πληρωμών με άλλον τρόπο πλην μετρητών, καθώς και ειδικό εργαλείο παρακολούθησης που θα συμβάλει στον αποδοτικότερο έλεγχο των συναλλαγών και των διαδικασιών παραγωγής· τέλος, οι εθνικές αρχές σχεδιάζουν να θεσπίσουν, έως το 2026, απαίτηση ηλεκτρονικής τιμολόγησης για συναλλαγές μεταξύ επιχειρήσεων (B2B) για εταιρείες που είναι καταχωρισμένες στη Δημοκρατία της Λετονίας. Λαμβανομένης υπόψη της αμετάβλητης νομικής και πραγματικής κατάστασης, προτείνεται, συνεπώς, να παραταθεί το μέτρο παρέκκλισης, και να επιτραπεί στη Λετονία να συνεχίσει να εφαρμόζει το εν λόγω μέτρο παρέκκλισης έως την 31η Δεκεμβρίου 2026. Έως τη λήξη της εν λόγω παρέκκλισης, η Λετονία θα πρέπει να μπορεί να

---

5 ΕΕ L 332 της 18.12.2015, σ. 142.
6 ΕΕ L 322 της 18.12.2018, σ. 20.
7 ΕΕ L 13 της 20.1.2022, σ. 49.

εφαρμόσει άλλα συμβατικά μέτρα σε εθνικό επίπεδο για την παρακολούθηση της διακίνησης των υλικών, της καταβολής του ΦΠΑ και της συμμόρφωσης των υποκειμένων στον φόρο, τα οποία θα στηρίξουν την καταπολέμηση και την πρόληψη της απάτης στον τομέα του ΦΠΑ στον κλάδο της ξυλείας.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Παρόμοιες παρεκκλίσεις σε σχέση με το άρθρο 193 της οδηγίας ΦΠΑ έχουν χορηγηθεί και σε άλλα κράτη μέλη, στην Πορτογαλία[8], στη Ρουμανία[9] και στη Λιθουανία[10].

Συνεπώς, το προτεινόμενο μέτρο είναι σύμφωνο με τις υφιστάμενες διατάξεις της οδηγίας ΦΠΑ.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

- **Νομική βάση**

Άρθρο 395 της οδηγίας ΦΠΑ.

- **Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)**

Λαμβανομένης υπόψη της διάταξης της οδηγίας ΦΠΑ στην οποία βασίζεται η πρόταση, δεν εφαρμόζεται η αρχή της επικουρικότητας.

- **Αναλογικότητα**

Η απόφαση αφορά άδεια που χορηγείται σε κράτος μέλος κατόπιν αιτήματός του και ουδόλως συνιστά υποχρέωση.

Λόγω του περιορισμένου πεδίου εφαρμογής της παρέκκλισης, το ειδικό μέτρο είναι ανάλογο με τον επιδιωκόμενο σκοπό.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Προτεινόμενη πράξη: εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου.

Βάσει του άρθρου 395 της οδηγίας ΦΠΑ, παρέκκλιση από τις κοινές διατάξεις περί ΦΠΑ είναι δυνατή μόνο κατόπιν έγκρισης από το Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει ομόφωνα έπειτα από πρόταση της Επιτροπής. Η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου είναι το πλέον κατάλληλο νομικό μέσο, δεδομένου ότι μπορεί να απευθύνεται σε μεμονωμένο κράτος μέλος.

---

[8] Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2019/1592 του Συμβουλίου, της 24ης Σεπτεμβρίου 2019, με την οποία επιτρέπεται στην Πορτογαλία να εισαγάγει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 193 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας, ΕΕ L 248 της 27.9.2019, σ. 67.

[9] Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2019/1593 του Συμβουλίου, της 24ης Σεπτεμβρίου 2019, για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης 2013/676/ΕΕ με την οποία επιτρέπεται στη Ρουμανία να συνεχίσει την εφαρμογή ειδικού μέτρου παρέκκλισης από το άρθρο 193 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθεμένης αξίας (ΕΕ L 248 της 27.9.2019, σ. 69).

[10] Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2018/1920 του Συμβουλίου, της 4ης Δεκεμβρίου 2018, για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης 2010/99/ΕΕ με την οποία επιτρέπεται στη Δημοκρατία της Λιθουανίας να παρατείνει την εφαρμογή μέτρου παρέκκλισης από το άρθρο 193 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 311 της 7.12.2018, σ. 34).

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Η παρούσα πρόταση βασίζεται σε αίτημα της Λετονίας και αφορά μόνο το εν λόγω κράτος μέλος.

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Η πρόταση εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου επιτρέπει στη Λετονία να συνεχίσει να εφαρμόζει τον μηχανισμό αντιστροφής της επιβάρυνσης για τις συναλλαγές στον κλάδο της ξυλείας. Η κατάσταση στην οποία βασιζόταν η αρχική παρέκκλιση εξακολουθεί να υφίσταται. Η Λετονία ισχυρίζεται ότι, παρά το γεγονός ότι μετά τη θέσπιση της διαδικασίας αντιστροφής της επιβάρυνσης έχει μειωθεί ο αριθμός των περιπτώσεων απάτης και φοροδιαφυγής στον τομέα του ΦΠΑ στην αγορά ξυλείας, ο κίνδυνος δεν έχει εξαλειφθεί.

Το μέτρο εγκρίθηκε προηγουμένως με την πράξη προσχώρησης του 2003[11], συγκεκριμένα στο κεφάλαιο 7 σημείο 1 στοιχείο β) του παραρτήματος VIII της εν λόγω πράξης, και με την απόφαση 2006/42/ΕΚ[12] δυνάμει της τότε εφαρμοστέας έκτης οδηγίας 77/388/ΕΟΚ. Ωστόσο, με την πάροδο του χρόνου, η απάτη στον κλάδο της ξυλείας επεκτάθηκε και σε συναλλαγές που δεν υπάγονταν στη διαδικασία αντιστροφής της επιβάρυνσης ΦΠΑ. Για παράδειγμα, συναλλαγές που αφορούν υποπροϊόντα ξυλείας. Ως εκ τούτου, διευρύνθηκε περαιτέρω το πεδίο εφαρμογής της διαδικασίας αντιστροφής της επιβάρυνσης ΦΠΑ, προκειμένου να μειωθεί ο αριθμός των ευκαιριών για απάτη. Επιπλέον, από την 1η Ιανουαρίου 2020, ο παραλήπτης ξυλείας και ο αποδέκτης των υπηρεσιών οφείλουν να πληρώνουν με άλλον τρόπο πληρωμής πλην μετρητών για τα παραληφθέντα αγαθά και τις παρασχεθείσες υπηρεσίες αντίστοιχα. Οι τροποποιήσεις αυτές έγιναν για την τυποποίηση των απαιτήσεων πληρωμής σε όλες τις περιπτώσεις όπου εφαρμόζεται η διαδικασία αντιστροφής της επιβάρυνσης, προκειμένου να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα του μέτρου που αποσκοπεί στην καταπολέμηση της απάτης στον τομέα του ΦΠΑ.

Η Λετονία υποστηρίζει ότι η παράταση του μέτρου παρέκκλισης είναι αναγκαία για την καταπολέμηση της απάτης στον κλάδο της ξυλείας.

Ο κλάδος της δασοκομίας αποτελεί έναν από τους ακρογωνιαίους λίθους της οικονομίας της Λετονίας. Το 2022, ο δηλωθείς καθαρός κύκλος εργασιών των συναλλασσομένων που δραστηριοποιούνται στον κλάδο της ξυλείας αντιστοιχούσε στο 7,4 % του συνολικού καθαρού κύκλου εργασιών που δηλώθηκε στους ετήσιους λογαριασμούς, δηλαδή σε 6,3 δισ. EUR. Η αξία των εξαγωγών του κλάδου της δασοκομίας το 2023 ανήλθε σε περίπου 2,3 δισ. EUR, ή 12,4 % των συνολικών εξαγωγών της χώρας, ενώ ο αριθμός των εργαζομένων στον κλάδο αυτόν το 2022 ανήλθε σε 41 400, ή 4,8 % του συνολικού αριθμού των εργαζομένων στην εθνική οικονομία.

Η αγορά ξυλείας στη Λετονία κυριαρχείται από μικρομεσαίους εμπόρους και μεμονωμένους προμηθευτές (που αντιστοιχούν σε πάνω από το 90 % του συνολικού αριθμού επιχειρήσεων

---

[11] ΕΕ L 236 της 23.9.2003, σ. 33.
[12] ΕΕ L 25 της 28.1.2006, σ. 31.

στον κλάδο), οι οποίοι αγοράζουν ή πωλούν ξυλεία και παρέχουν ή λαμβάνουν συναφείς υπηρεσίες.

Ο αριθμός των υποκειμένων στον φόρο στον κλάδο της ξυλείας ήταν 11 713 στις αρχές του 2024. Σύμφωνα με τη Λετονία, το 2023, άλλα 13 063 φυσικά πρόσωπα επιδίδονταν σε εμπορικές συναλλαγές στον κλάδο της ξυλείας, με συνολικά έσοδα ύψους 219 εκατ. EUR.

Η παράταση του εν λόγω μέτρου δεν θα έχει αρνητική επίπτωση στο συνολικό ποσό των εσόδων ΦΠΑ που εισπράττονται στο τελικό στάδιο της κατανάλωσης και, συνεπώς, δεν επηρεάζει αρνητικά τους ενωσιακούς ίδιους πόρους ΦΠΑ.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η πρόταση δεν έχει επιπτώσεις στον προϋπολογισμό της ΕΕ.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η πρόταση περιορίζεται χρονικά.

2024/0300 (NLE)

Πρόταση

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης 2009/1008/ΕΕ με την οποία επιτρέπεται στη Δημοκρατία της Λετονίας να παρατείνει την εφαρμογή μέτρου παρέκκλισης από το άρθρο 193 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη την οδηγία 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας[1], και ιδίως το άρθρο 395 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Με την απόφαση 2006/42/ΕΚ του Συμβουλίου[2] παρασχέθηκε στη Λετονία η δυνατότητα να εφαρμόσει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 21 παράγραφος 1 στοιχείο α) της οδηγίας 77/388/ΕΟΚ του Συμβουλίου[3], ώστε να ορίζει, έως την 31η Δεκεμβρίου 2009, ως υπόχρεο του φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) τον λήπτη, όσον αφορά την παράδοση ξυλείας ή την παροχή συναφών υπηρεσιών. Με την εκτελεστική απόφαση 2009/1008/ΕΕ του Συμβουλίου[4], επετράπη στη Λετονία, κατά παρέκκλιση του άρθρου 193 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ, να συνεχίσει να ορίζει, έως την 31η Δεκεμβρίου 2012, ως υπόχρεο του ΦΠΑ τον λήπτη ξυλείας ή συναφών υπηρεσιών, στην περίπτωση συναλλαγών ξυλείας (στο εξής: ειδικό μέτρο). Μετά την τελευταία τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης 2009/1008/ΕΕ, η εν λόγω άδεια πρόκειται να λήξει την 31η Δεκεμβρίου 2024.

---

1 ΕΕ L 347 της 11.12.2006, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/112/oj.

2 Απόφαση 2006/42/ΕΚ του Συμβουλίου, της 24ης Ιανουαρίου 2006, με την οποία παρέχεται η δυνατότητα στη Λετονία να παρατείνει την εφαρμογή μέτρου παρέκκλισης από το άρθρο 21 της έκτης οδηγίας 77/388/ΕΟΚ του Συμβουλίου περί εναρμονίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών, των σχετικών με τους φόρους κύκλου εργασιών [ΕΕ L 25 της 28.1.2006, σ. 31, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2006/42(1)/oj].

3 Έκτη οδηγία 77/388/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1977, περί εναρμονίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών, των σχετικών με τους φόρους κύκλου εργασιών – Κοινό σύστημα φόρου προστιθεμένης αξίας: ομοιόμορφη φορολογική βάση (ΕΕ L 145 της 13.6.1977, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1977/388/oj).

4 Εκτελεστική απόφαση 2009/1008/ΕΕ του Συμβουλίου, της 7ης Δεκεμβρίου 2009, με την οποία επιτρέπεται στη Δημοκρατία της Λετονίας να παρατείνει την εφαρμογή μέτρου παρέκκλισης από το άρθρο 193 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 347 της 24.12.2009, σ. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2009/1008/oj).

(2) Με επιστολή που πρωτοκολλήθηκε από την Επιτροπή στις 2 Μαΐου 2024, η Λετονία ζήτησε την άδεια να συνεχίσει να εφαρμόζει το ειδικό μέτρο. Μαζί με την ίδια επιστολή, η Λετονία υπέβαλε έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του εν λόγω ειδικού μέτρου.

(3) Σύμφωνα με το άρθρο 395 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο της οδηγίας 2006/112/ΕΚ, η Επιτροπή ενημέρωσε τα άλλα κράτη μέλη με επιστολή τής 3ης Σεπτεμβρίου 2024 και την Ιταλία με επιστολή τής 4ης Σεπτεμβρίου 2024 σχετικά με το αίτημα που υπέβαλε η Λετονία. Με επιστολή της 5ης Σεπτεμβρίου 2024, η Επιτροπή γνωστοποίησε στη Λετονία ότι διέθετε όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για την εξέταση του αιτήματος.

(4) Σύμφωνα με τη Λετονία, η αγορά ξυλείας, η οποία αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους κλάδους της οικονομίας της, είναι ιδιαίτερα ευαίσθητη στην απάτη στον τομέα του ΦΠΑ, διότι χαρακτηρίζεται από μεγάλο αριθμό μικρών τοπικών επιχειρήσεων και μεμονωμένων προμηθευτών. Ως αποτέλεσμα της φύσης της αγοράς και των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων προέκυψε απάτη στον τομέα του ΦΠΑ, ο έλεγχος της οποίας από τις φορολογικές αρχές της Λετονίας απεδείχθη δύσκολος. Για την καταπολέμηση αυτής της καταχρηστικής πρακτικής, οι λετονικές φορολογικές αρχές θέσπισαν τον μηχανισμό αντιστροφής της επιβάρυνσης για την καταβολή του ΦΠΑ στις συναλλαγές ξυλείας, ο οποίος έχει αποδειχθεί πολύ αποτελεσματικός και έχει μειώσει σημαντικά την απάτη στην εν λόγω αγορά σύμφωνα με την έκθεση που υπέβαλε η Λετονία.

(5) Γενικά, οι παρεκκλίσεις χορηγούνται για περιορισμένο χρονικό διάστημα, ώστε να μπορεί να αξιολογηθεί κατά πόσον το ειδικό μέτρο είναι κατάλληλο και αποτελεσματικό. Οι παρεκκλίσεις παρέχουν στα κράτη μέλη χρόνο για να θεσπίζουν άλλα συμβατικά μέτρα σε εθνικό επίπεδο για την παρακολούθηση της διακίνησης των υλικών, της καταβολής του ΦΠΑ και της συμμόρφωσης των υποκειμένων στον φόρο, με τα οποία θα αντιμετωπίζεται το εκάστοτε πρόβλημα μέχρι τη λήξη του μέτρου παρέκκλισης, καθιστώντας, συνεπώς, περιττή την παράταση της παρέκκλισης. Παρέκκλιση που επιτρέπει τη χρήση του μηχανισμού αντιστροφής της επιβάρυνσης χορηγείται μόνο κατ’ εξαίρεση για συγκεκριμένους τομείς απάτης και αποτελεί έσχατο μέσο.

(6) Η Λετονία έχει δεσμευτεί να εφαρμόσει διάφορα μέτρα για την αντιμετώπιση της απάτης στον τομέα του ΦΠΑ για τον συγκεκριμένο κλάδο. Προτίθεται να επιβάλει υποχρέωση πληρωμών με άλλον τρόπο πλην μετρητών, καθώς και ειδικό εργαλείο παρακολούθησης που θα συμβάλει στον αποδοτικότερο έλεγχο των συναλλαγών και των διαδικασιών παραγωγής. Επιπλέον, οι εθνικές αρχές σχεδιάζουν να θεσπίσουν, έως το 2026, απαίτηση ηλεκτρονικής τιμολόγησης για συναλλαγές μεταξύ επιχειρήσεων (B2B) για εταιρείες που είναι καταχωρισμένες στη Λετονία.

(7) Ως εκ τούτου, πριν από τη λήξη της παράτασης του ειδικού μέτρου δυνάμει της παρούσας απόφασης, η Λετονία θα πρέπει να μπορεί να εφαρμόσει άλλα συμβατικά μέτρα για την καταπολέμηση και την πρόληψη της απάτης στον τομέα του ΦΠΑ στην αγορά ξυλείας, ώστε να μην είναι αναγκαία η περαιτέρω παράταση του ειδικού μέτρου.

(8) Θα πρέπει, συνεπώς, να επιτραπεί στη Λετονία να εφαρμόσει το ειδικό μέτρο έως την 31η Δεκεμβρίου 2026.

(9) Το ειδικό μέτρο δεν θα έχει αρνητικές επιπτώσεις στους ιδίους πόρους της Ένωσης που προέρχονται από τον ΦΠΑ.

(10) Συνεπώς, η εκτελεστική απόφαση 2009/1008/ΕΕ θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Το άρθρο 2 της εκτελεστικής απόφασης 2009/1008/ΕΕ αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται έως την 31η Δεκεμβρίου 2026.»

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Δημοκρατία της Λετονίας.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο/Η Πρόεδρος